

Відділ освіти Прилуцької районної держадміністрації

Ладанська гімназія

Чарівна країна

(оповідання до 150-річчя від дня народження

Михайла Сергійовича Грушевського)

Виконала учениця 8 класу

Гліченко Єлізавета

Учитель української

мови й літератури

Оберемко Ірина Володимирівна

2016 рік

На Чигиринщині, у місті Холм, ще з XVII століття проживав давній, знаний усіма, рід, який мав козацьке коріння та первісне прізвище Груша. Жила сім'я бідно, але за божими законами. Господар, Сергій Федорович Грушевський, здобув духовну освіту, проте все життя пропрацював учителем, а господиня, Глафіра Захаріївна Оппокова, походила з родини священнослужителів із містечка Сестринівка. У 17-річному віці вийшла заміж за професора Київської духовної семінарії 30-річного Сергія Грушевського.

Батько дуже сумував за рідними місцями, бо в жилах текла козацька кров, тому вечорами, після важкого дня, коли сонечко сідало за обрій і на небі з'являлася перша зірка, із хати Грушів чути було жіночий голос:

Заквітчали дівчатонька
Стрільцеві могилу –
Замість мали завітчати
Стрілецькою милу.

Потім підхоплював чоловічий:

Невисокий хрест з берези
Заплели віночком –
Замість мали заплітати
Косу барвіночком.

Перед вечерею в родині було прийнято молитися: Сергій Федорович читав молитву, а всі, нахиливши голови й склавши руки, повторювали за ним. Потім він відрізає кожному кусень хліба, запах якого вже давно стояв у хаті й викликав бажання відщипнути від великого буханця хоч маленьку крихту, брав ложку й першим пробував страву. Уся родина починала їсти. Після вечері батько українською мовою оповідав дітям про ті часи, коли на Україні жили козаки.

- Тату, а хто такі козаки? – запитує Михайлик.

- Це вільні, незалежні, мужні, сміливі хлопці, які за Україну-матінку йшли на смерть, - відповідає батько.

- А від кого вони боронили її? – не вгаває син.

- Від тих, хто хотів загарбати її землі, ув'язнити людей, полонити їхні душі.
- Тату, а розкажи про Україну, яка вона?
- Ось поїдемо до рідні в гості, сам побачиш, а зараз спи.

Михайлик довго не міг заснути, його увесь час цікавило питання: яка вона – Україна, що всім хочеться поневолити її.

Минали дні. Михайлик навчався в третьому класі, хоч і з успіхом склав іспити до четвертого. Але батько, хвилюючись за сина, вирішив віддати його все ж до третього, щоб дитина була поруч і під наглядом. Хлопчик навчався добре, бо був дуже допитливим і розумним, а найбільше йому подобалося читати про країну, у яку батько обіцяв повезти на літніх канікулах. Знаючи про неї лише з батькових розповідей, Михайлик усім серцем прикипів до народу, що проживав у ній. Його цікавила культура, звичаї, традиції, побут людей, які склали чарівні казки, мелодійні пісні, що їх виконували, мов два соловейки, його батько і мати.

Перші літні промені сонця зайчиками стрибали по обличчю Михайлика, намагалися заглянути йому під вії й привітати з початком дня. Але він дуже міцно спав, бо цілу ніч їхали Грушевські, щоб якомога швидше дістатися до своєї рідні, яка проживала в Україні. Першим, хто наважився порушити міцний сон хлопчика, був півень, який, злетівши на тин, сповістив усім жителям господарчого двору про приїзд гостей. Потім запах духмяного хліба, який тітка щойно витягла з печі. На столі стояв глечик із молоком, накритий рушником, що його старанно вишила тітка. На ньому, мов квіти в полі, цвіли ромашки, маки й червоніла калина. Михайлик відрізав від свіжоспеченого хліба величезний кусень і, підстрибуючи, побіг на вулицю.

Усе тішило його око, усе було таким, як розповідав батько. Сади п'янили запахом плодів, поля радували широчінню, квіти дивували око своєю різноманітністю, навіть маленькі бджоли, перелітаючи із квітки на квітку, нагадували Михайликові людей, які невтомно й важко працювали на землі, що

не належала їм. Але за яку вони із покоління в покоління боролися і намагалися відстояти свою незалежність.

І тоді він вирішив, що зробить усе для того, щоб український народ став вільним і самостійним.

Минуть роки, і з маленького хлопчика Михайлика виросте справжній патріот, борець за Україну. Він підпише документ, у якому буде сказано, що Україна – самостійна, незалежна ні від кого, вільна держава.

Анкета учасника

**Прізвище, ім'я, по батькові – Гліченко Єлизавета
Валеріївна**

**Повну назва навчального закладу – Ладанська
гімназія**

Клас - 8

Контактний телефон - 0663547665

**Прізвище, ім'я, по батькові керівника – Оберемко
Ірина Володимирівна**